LESPAKKET
BIODIVERSITEIT & KRINGLOOPLANDBOUW
op Melkveebedrijven

Docenten-handleiding

Janneke Beckers, Yuverta
Jelle Zijlstra, Wageningen Livestock Research

September 2021

Inhoudsopgave

1. Doel lespakket 2
2. Inhoud lespakket 3
   2.1. Het centrale thema 3
   2.2. De inhoud van de hoofdstukken 4
3. Opbouw van de hoofdstukken 8
   3.1. Theorie 8
   3.2. Opdrachten 8
      3.2.1. De groepsopdrachten 8
      3.2.2. De huiswerkopdrachten 8
      3.2.3. De eindopdrachten in het laatste hoofdstuk 8
      3.2.4. Overzicht van de opdrachten 9
   3.3. Ik wil meer weten! 16
      3.3.1. Extra informatie 16
      3.3.2. Documentaires 16
4. Voorgestelde routes 17
5. Blended learning 20
   5.1. Flipping the classroom 21
   5.2. Station rotation 22
   5.3. Self-blend 23
6. De navigatie van het lespakket 24
   6.1. De navigatie in het startscherm 24
   6.2. De navigatie in de les 25
      6.2.1. Een hoofdstuk starten 25
      6.2.2. Navigatie tussen onderdelen 25
      6.2.3. Een hoofdstuk afsluiten 25

1. Doel lespakket

Beste docent, (melk)veehouder of andere geïnteresseerde,

Voor u ligt het “Lespakket Biodiversiteit en Kringloop-landbouw op Melkveebedrijven”, met als ondertitel “Werken aan natuurinclusieve maatregelen en kringlopen sluiten”. De doelen van dit lespakket zijn:

- Studenten concrete maatregelen aanreiken voor het gericht toepassen van natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw op melkveebedrijven.
- Studenten te leren om de bijdrage van deze maatregelen aan biodiversiteit en kringlopen sluiten te meten, te monitoren en te analyseren om zo gerichter te kunnen werken aan doelen voor deze thema’s.
- Studenten te leren om bij de toepassing van deze maatregelen gebruik te maken van inzichten binnen de vakken ondernemerschap, innovatie en bedrijfseconomie.
- Studenten bewust te maken van maatschappelijke behoeften rond biodiversiteit en kringlooplandbouw en hen te leren actief deel te nemen in het maatschappelijk debat over de toekomst van de landbouw.

Het lespakket is gemaakt voor melkveehouderijstudenten mbo niveau 3 en 4, leerjaar 3 en 4.

Bij de start van de ontwikkeling van het lespakket lag de focus op de toepassing van de Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij. Door de discussies binnen de klankbordgroep met MBO-docenten melkveehouderij werd duidelijk dat er een bredere scope nodig was.

Daarbij ging het vooral over (1) de behoefte aan praktische toepassingen op het melkveebedrijf, (2) meer kennis van natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw, (3) aandacht voor verdienmodellen voor natuurinclusieve melkveehouderij, (4) uitleg over resultaten uit de instrumenten KringloopWijzer en Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij en (5) over het betrekken van studenten bij het maatschappelijk debat rond de genoemde thema’s.

Een behoorlijk ambitieuze lijst! Tegelijkertijd een geweldige kans om specifiek voor deze doelgroep (mbo 3 en 4) een lespakket te maken dat helemaal aansluit bij de huidige stand van zaken voor deze thema’s. Waarbij we ons er bewust van zijn dat er veel gebeurt aan het opvoeren van de druk op de melkveehouderij om hiermee aan de slag te gaan. Maar tegelijkertijd gebeurt er ook al heel veel aan het ontwikkelen van nieuwe maatregelen. Wat allemaal? Open het lespakket en laat je verrassen door de vele wegen naar natuurinclusieve melkveehouderij.

2. Inhoud lespakket

2.1.Het centrale thema

Het centrale thema in dit lespakket is natuurinclusieve melkveehouderij. Bij de benadering die we in dit pakket hebben gevolgd vallen hier drie subthema's onder:

1. Zorg voor natuur en landschap, ook wel natuur- en landschapsbeheer genoemd
2. Minder impact op het milieu, ook wel aangegeven met het sluiten van kringlopen
3. Het beter benutten van natuurlijke processen, ook wel aangeduid met de term functionele agrobiodiversiteit

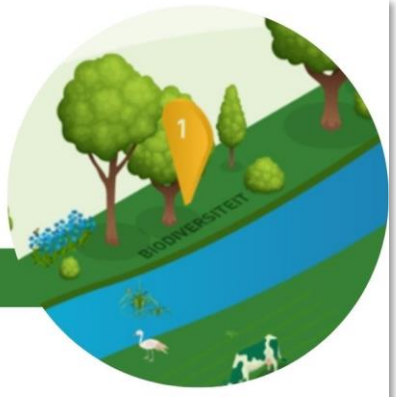
Samen omvatten deze actiegerichte subthema's de in het spraakgebruik vaak aangehaalde maatschappelijke thema's biodiversiteit en kringlooplandbouw. In de reader bij dit lespakket is meer uitleg te vinden over de inhoudelijke invulling en de motivatie voor de gekozen thema's.

2.2.De inhoud van de hoofdstukken

In de overzichten hieronder zijn de hoofdstukken en hun inhoud te vinden.

Hoofdstuk 1
Biodiversiteit

Theorie

- Dit is biodiversiteit voor mij !
- Wat is biodiversiteit?
- Biodiversiteit in de melkveehouderij

Huiswerkopdrachten

- Opdracht 1 - Biodiversiteit op het melkveebedrijf
- Opdracht 2 - Biodiversiteit in de bodem

Hoofdstuk 2
Kringlooplandbouw

Theorie

- Kringlopen in de landbouw- en voedselketen
- Kringlooplandbouw
- De rol van dieren in kringlooplandbouw

Huiswerkopdrachten

- Opdracht 1 - Onderzoek: hebben mensen dierlijke eiwitten nodig?

Hoofdstuk 3
Natuurinclusieve melkveehouderij

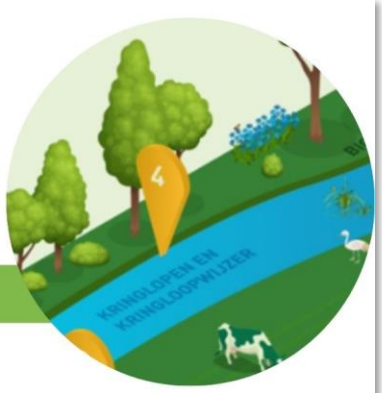
Theorie

- Dit is natuurinclusieve melkveehouderij

Huiswerkopdrachten

- Opdracht 1 - Checklist natuurinclusieve landbouw
- Opdracht 2 - Hoe zou een natuurinclusief melkveebedrijf er uit kunnen zien?

Hoofdstuk 4
Kringlopen en KringloopWijzer

Theorie

- De stikstofkringloop
- De fosfaatkringloop
- De koolstofkringloop
- KringloopWijzer

Huiswerkopdrachten

- Opdracht 1 - Boer in de klas! In gesprek over de KLW
- Opdracht 2 - Uitslag KringloopWijzer
- Opdracht 3 - Advies geven over verbeteren KLW-resultaten

Hoofdstuk 5
Biodiversiteitsmonitor melkveehouderij

Theorie

- Biodiversiteitsmonitor melkveehouderij
- Het verband tussen een maatregel en een indicator
- KPI 1 - Broeikasgassen
- KPI 2 - Stikstofbodemoverschot
- KPI 3 - Ammoniakemissie
- KPI 4 - Aandeel blijvend grasland
- KPI 5 - Aandeel eiwit van eigen land
- KPI 6 - Aandeel natuur-en landschapsbeheer
- KPI 7 - Aandeel kruidenrijk grasland
- Het werken aan meerdere KPI's tegelijkertijd

Huiswerkopdrachten

- Opdracht 1 - De KPI's verdelen
- Opdracht 2 - De boer op met Erben!

Hoofdstuk 6
Verdienmodellen

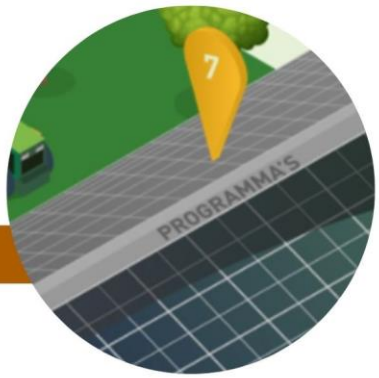
Theorie

- De ondernemer en het verdienmodel
- De bril van de ondernemer
- De bril van innovatie
- De bril van waardering van de buren
- De bril van de bedrijfseconoom

Huiswerkopdrachten

- Opdracht 1 - Interview met de buren
- Opdracht 2 - Bedrijfsrapportages: welk verdienmodel spreekt jou aan?
- Opdracht 3 - Verschillende verdienmodellen onder de loep
- Opdracht 4 - Samen met collega-boeren werken aan een verdienmodel

Hoofdstuk 7
Programma's

Theorie

- Algemene maatregelen
- Agrarisch Natuur-en Landschapsbeheer (ANLb)
- Zuivelduurzaamheidsprogramma's
- GLB-pilots in Nederland
- Praktijkproject Brabant
- Natuur in de sloot

Huiswerkopdrachten

- Opdracht 1 - GLB-pilot Noord-Holland: punten scoren en geld verdienen
- Opdracht 2 - GLB-pilot Noord-Brabant: punten scoren en geld verdienen

Hoofdstuk 8
Eindopdrachten

Stappenplan

- Wat heb je geleerd?
- Zelf aan de slag: een stappenplan

Eindopdrachten

- De eindopdrachten
- Opdracht 1 - Checklist natuurinclusieve landbouw
- Opdracht 2 - Maatregelen om de scores van de KPI's te verbeteren
- Opdracht 3 - Meedoen aan programma's van het regionale collectief
- Opdracht 4 - Meedoen aan programma's van de zuivelfabriek
- Opdracht 5 - Meedoen aan programma's van andere organisaties

3. Opbouw van de hoofdstukken

Ieder hoofdstuk bevat een aantal vaste onderdelen. Deze vaste opbouw draagt bij aan de herkenbaarheid en het ontwikkelen van routine in het navigeren binnen het lespakket.

3.1. Theorie

Ieder hoofdstuk start met een of meerdere blokken theorie. Achter een blok theorie volgt regelmatig een groepsopdracht. Deze opdrachten zijn goed in te passen tijdens de les en sluiten aan op de eerder behandelde theorie.

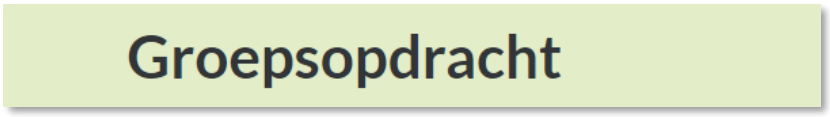
3.2. Opdrachten

In dit lespakket zijn drie soorten opdrachten opgenomen.

1. Groepsopdrachten
2. Huiswerkopdrachten
3. Eindopdrachten

3.2.1. De groepsopdrachten

De groepsopdrachten zijn te herkennen aan de groene balk en staan aan het einde van een blokje theorie. Ze zijn met name bedoeld om tijdens de les uit te voeren. De opdrachten zijn zo ontworpen dat het weinig voorbereiding van de docent vergt en goed binnen een lesmoment past.

3.2.2. De huiswerkopdrachten

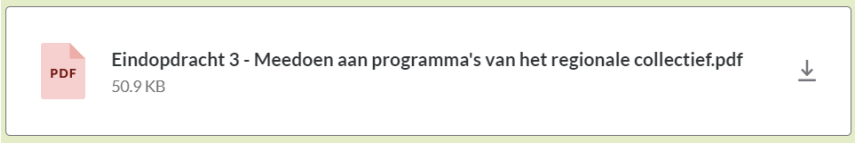
De huiswerkopdrachten zijn bij ieder onderwerp te vinden onder het kopje huiswerkopdrachten. Deze opdrachten vragen meer tijd en inspanning van de student en docent.

Onder iedere huiswerkopdracht is de opdracht als PDF te downloaden. Op deze manier is de opdracht makkelijk op een ELO te plaatsen, zonder dat de student het hele lespakket moet doorzoeken. Deze opdrachten kunnen als huiswerk worden opgegeven, als BPV-opdracht of kunnen als formatieve of summatieve toetsing dienen.

3.2.3. De eindopdrachten in het laatste hoofdstuk

De eindopdrachten zijn gebaseerd op het voorgestelde stappenplan in dit laatste hoofdstuk. De student kan hiermee aan de slag gaan met natuurinclusieve landbouw op een melkveebedrijf. Ook deze opdrachten zijn te downloaden als PDF.

3.2.4. Overzicht van de opdrachten

In deze matrix staat een overzicht van de groeps-en huiswerkopdrachten. Ook is snel af te lezen wat de mogelijkheden zijn rondom de opdracht.

- Is de opdracht binnen of buiten school uit te voeren?
- Is de opdracht geschikt om zelfstandig te leren?
- Kan deze opdracht in samenwerking met het bedrijfsleven worden uitgevoerd?
- Is de opdracht geschikt voor maatwerk?
- Welke leerstijl(en) van Kolb wordt aangesproken?

Hoofdstuk 1 Biodiversiteit

					Leerstijlen van Kolb			
Groepsopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Achteruitgang biodiversiteit	Binnen	Nee	Nee	Nee		•	•	
Biodiversiteit in de melkveehouderij	Binnen	Nee	Nee	Nee		•	•	

					Leerstijlen van Kolb			
Huiswerkopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Biodiversiteit op het melkveebedrijf	Buiten	Ja	Ja	Ja	•			•
Biodiversiteit in de bodem	Buiten	Ja	Ja	Nee	•			•

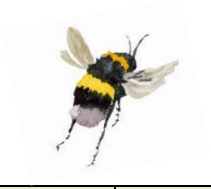
Hoofdstuk 2 Kringlooplandbouw

					Leerstijlen van Kolb			
Groepsopdracht	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
De ladder van Moerman	Binnen	Nee	Nee	Nee	•			•

					Leerstijlen van Kolb			
Huiswerkopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Onderzoek: Hebben mensen dierlijke eiwitten nodig?	Binnen	Ja	Nee	Nee		•	•	

Hoofdstuk 3 Natuurinclusieve melkveehouderij

					Leerstijlen van Kolb			
Huiswerkopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Checklist natuurinclusieve landbouw	Buiten	Ja	Ja	Ja	•	•	•	•
Hoe zou een natuurinclusief melkveebedrijf eruit kunnen zien?	Buiten	Ja	Ja	Nee	•	•	•	

Hoofdstuk 4 Kringlopen en Kringloopwijzer

					Leerstijlen van Kolb			
Groepsopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Teken de stikstofkringloop	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Stikstofkringloop De Marke	Binnen	Nee	Nee	Nee		•	•	
Zuinig omgaan met fosfaat	Binnen	Ja	Nee	Nee	•			•
Maatregelen organische stof	Binnen	Nee	Nee	Nee	•			•

					Leerstijlen van Kolb			
Huiswerkopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Boer in de klas! In gesprek over KLW	Beide	Nee	Ja	Ja	•	•	•	•
Uitslag KringloopWijzer	Binnen	Ja	Nee	Nee	•			•
Advies geven over verbeteren KLW-resultaten	Binnen	Ja	Ja	Nee	•			•

Hoofdstuk 5 Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij

					Leerstijlen van Kolb			
Groepsopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Koeienvoer en broeikasgassen	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Emissiebronnen	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Maatregelen stikstofbodemoverschot	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Stikstofbodemoverschot Melkveeproefboerderij De Mark	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Maatregelen ammoniakemissie verminderen	Binnen	Nee	Nee	Nee	•	•	•	•
Ervaring melkveehouder	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Vruchtwisseling geeft bodem veerkracht	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Grondgebonden melkveehouderij	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Vertegenwoordiger collectief	Beide	Nee	Ja	Ja	•	•	•	•
Samenwerken met natuurorganisatie	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Excursie kruidenrijk grasland	Buiten	Nee	Ja	Nee	•	•	•	•

					Leerstijlen van Kolb			
Huiswerkopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Boer in de klas! In gesprek over KLW	Beide	Nee	Ja	Ja	•	•	•	•
Uitslag KringloopWijzer	Binnen	Ja	Nee	Nee	•			•
Advies geven over verbeteren KLW-resultaten	Binnen	Ja	Ja	Nee	•			•

Hoofdstuk 6 Verdienmodellen

					Leerstijlen van Kolb			
Groepsopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Bril van de ondernemer	Beide	Nee	Nee	Nee	•		•	
Bril van innovatie	Binnen	Nee	Nee	Nee	•	•	•	•
Toekomst natuurinclusieve landbouw	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	
Bril van waardering van de buren	Binnen	Nee	Nee	Nee	•	•	•	•

					Leerstijlen van Kolb			
Huiswerkopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Interview met de buren	Buiten	Ja	Nee	Ja	•	•	•	•
Bedrijfsrapportages: welk verdienmodel spreekt jou aan?	Binnen	Ja	Nee	Nee		•	•	
Verschillende verdienmodellen onder de loep	Binnen	Ja	Nee	Nee	•	•	•	•
Samen met collega-boeren werken aan een verdienmodel	Binnen	Ja	Nee	Nee		•	•	

Hoofdstuk 7 Programma's

					Leerstijlen van Kolb			
Groepsopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Agrarisch natuurbeheer	Binnen	Nee	Nee	Nee		•	•	
De meerprijs per kilo	Binnen	Nee	Nee	Nee		•	•	
De zuivelfabriek	Beide	Nee	Ja	Ja	•	•	•	•
Verdeel de indicatoren	Binnen	Ja	Nee	Nee	•			•

					Leerstijlen van Kolb			
Huiswerkopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
GLB-pilot Noord-Holland: punten scoren en geld verdienen	Binnen	Ja	Ja	Nee	•			•
GLB-pilot Noord-Brabant: punten scoren en geld verdienen	Binnen	Ja	Nee	Nee	•			•

Hoofdstuk 8 Eindopdrachten

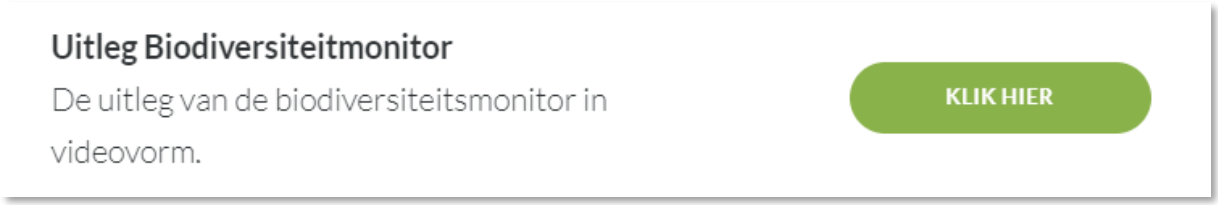
					Leerstijlen van Kolb			
Eindopdrachten	**Uitvoerbaar binnen of buiten school?**	**Geschikt om zelfstandig te leren?**	**Geschikt voor samenwerking bedrijfsleven?**	**Geschikt voor maatwerk?**	**Denker**	**Dromer**	**Beslisser**	**Doener**
Checklist natuurinclusieve landbouw	Buiten	Nee	Ja	Nee	•			•
Maatregelen om de scoren voor KPI's te verbeteren	Binnen	Nee	Ja	Nee	•			•
Meedoen aan programma's van het regionale collectief	Binnen	Nee	Ja	Nee	•	•	•	•
Meedoen aan programma's van de zuivelfabriek	Beide	Nee	Ja	Nee	•	•	•	•
Meedoen aan programma's van andere organisaties	Beide	Nee	Ja	Nee	•	•	•	•

3.3. Ik wil meer weten!

3.3.1. Extra informatie

Dit onderdeel dient als extra aanvulling op het hoofdstuk. Onder het kopje Extra informatie staan relevante websites of documenten. Op deze manier kan de student zelf de verdieping opzoeken.

Voor de docent is er een reader beschikbaar met meer uitleg over de inhoudelijke invulling en de motivatie voor de hoofdstukken.

3.3.2. Documentaires

Onder het kopje Documentaires wordt een suggestie gedaan om verder te kijken. Hier staan een aantal interessante documentaires die een link hebben met het onderwerp. De meeste documentaires zijn gratis te bekijken. De documentaires zijn te vinden onder de tabbladen.

4. Voorgestelde routes

Het lespakket kan op verschillende manieren worden gebruikt. Hieronder staan een aantal suggesties.

Deze route is geschikt voor docenten die het pakket volledig willen behandelen en de basisroute willen aanhouden.

Het is uiteraard ook mogelijk om de volgorde van de hoofdstukken zelf te bepalen. Het hoofdstuk Verdienmodellen zou bijvoorbeeld eerder aan bod kunnen komen. De hoofdstukken kunnen ook als op zichzelf staande lessen worden behandeld, los van de andere hoofdstukken. Dit kan aantrekkelijk zijn wanneer de docent behoefte heeft aan het toelichten van het thema waar een hoofdstuk over gaat. Bijvoorbeeld voor de thema's Biodiversiteit, Kringlooplandbouw, Natuurinclusieve melkveehouderij, KringloopWijzer, Biodiversiteitsmonitor Melkveehouderij en Verdienmodellen.

Bespreek eens in het docententeam welke docenten nog meer kunnen aansluiten bij het verzorgen van de lessen. Enkele opdrachten lenen zich perfect voor docenten Nederlands, rekenen, economie, biologie, bodemkunde, etc.

5. Blended learning

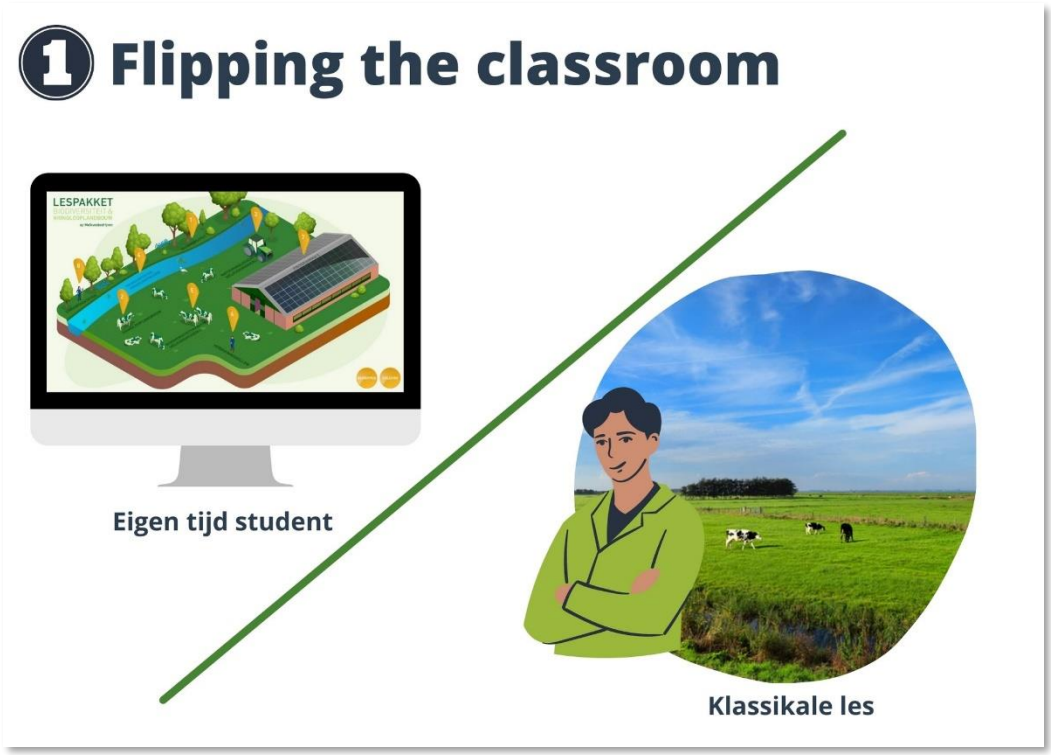
Het lespakket leent zich zeer goed om in te zetten bij de verschillende vormen van blended learning.

Blended learning is het mixen van verschillende leervormen waardoor het onderwijs beter afgestemd kan worden op de eigen behoeften van studenten. Als docent wissel je af tussen klassikaal les geven, het inzetten van online materiaal en praktijkleren.

Hieronder zijn drie vormen van blended learning te vinden die goed in te zetten zijn binnen dit lespakket.

1. Flipping the classroom
2. Station rotation
3. Self-blend

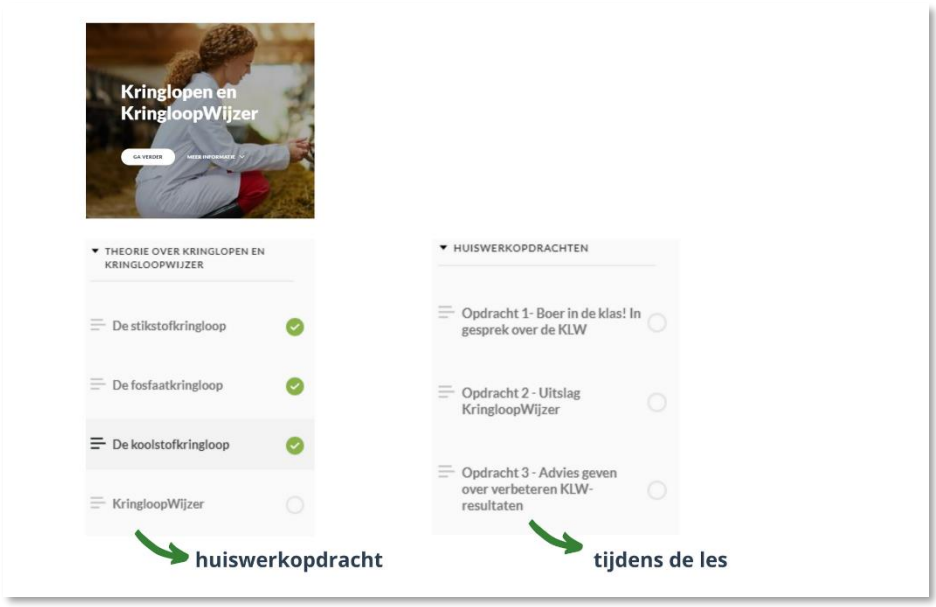
5.1. Flipping the classroom

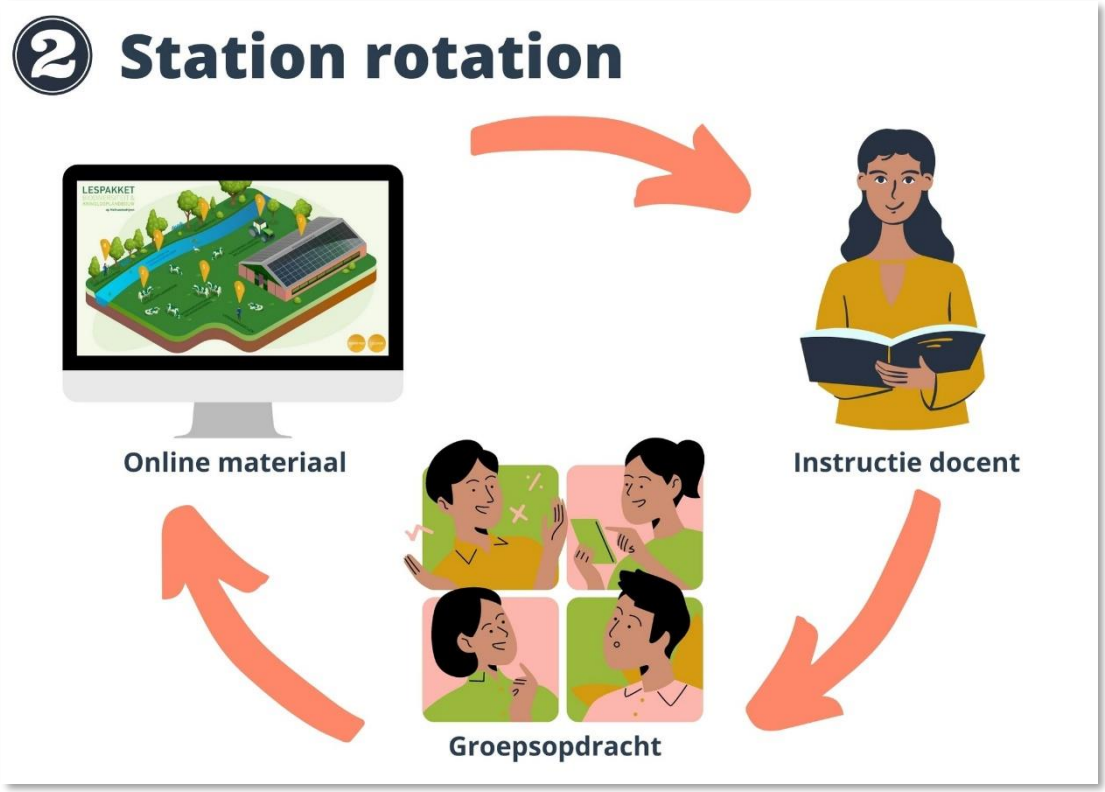
Bij Flipping the classroom wordt het traditionele lesgeven van klassikaal lessen volgen en huiswerk maken omgedraaid. In dit geval bekijkt de student in eigen tijd de lesstof en wordt de tijd in de les besteed aan het samenwerken aan opdrachten, een bedrijfsbezoek of een andere activiteit om de lesstof te verwerken. De klassikale tijd wordt dus ingezet om de verdieping te zoeken.

<u>Zo zet je Flipping the classroom in met het lespakket:</u>

Laat de student het onderdeel KringloopWijzer zelf doorlopen in eigen tijd. De vrijgekomen tijd in de les kan dan besteed worden aan het uitnodigen van een boer in de klas om het gesprek aan te gaan over de KringloopWijzer.

5.2. Station rotation

Station rotation is een werkvorm waarbij de docent de groep onderverdeeld in (bijvoorbeeld) drie groepen. De ene groep gaat aan de slag met het online materiaal, een andere groep gaat aan de slag met een groepsopdracht en de derde groep is onder begeleiding van de docent. In deze laatste groep kan de docent een extra instructie geven of juist de verdieping zoeken. Na een bepaalde tijd rouleren de groepjes.

<u>Zo zet je Station Rotation in met het lespakket:</u>

- Groep 1 doorloopt de theorie van de verdienmodellen.
- Groep 2 pitcht de innovatieve ideeën aan de docent.
- Groep 3 maakt groepsopdracht 2.

5.3. Self-blend

Bij de werkvorm Self-blend heeft het lespakket vooral een verdiepend karakter. De student volgt het originele lesprogramma, maar krijgt aanvullende opdrachten aangereikt wanneer hij/zij meer verdieping wilt. In deze vorm is er goed maatwerk te bieden door voor iedere student een andere leerroute vast te stellen.

<u>Zo zet je Self-blend in met het lespakket:</u>

Spreek met de student af welke aanvulling hij/zij nog nodig heeft of waar extra verdieping gewenst is.

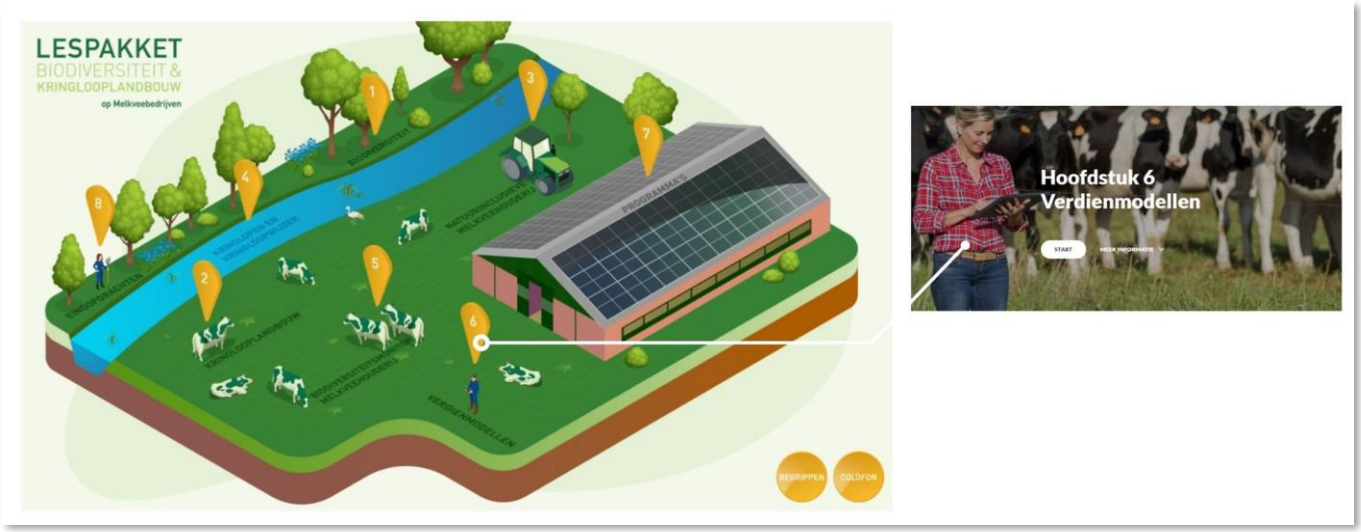
6. De navigatie van het lespakket

6.1. De navigatie in het startscherm

Het lespakket bestaat uit zeven hoofdstukken. Deze zijn te vinden onder de cijfers in het startscherm. Een hoofdstuk is te openen door op het cijfer bij de titel van het hoofdstuk te klikken.

Het hoofdstuk opent in een apart tabblad. Om terug te keren naar het startscherm, dient men het tabblad van het hoofdstuk te sluiten.

Wilt u het lespakket of de hoofdstukken delen met een collega of andere geïnteresseerde? Doe dit dan door de originele link vanaf de site van Groen Kennisnet te delen, en niet de link in de adresbalk boven het platform.

6.2. De navigatie in de les

6.2.1. Een hoofdstuk starten

Een hoofdstuk begint altijd met een overzicht van de inhoud. Boven in beeld staat een startknop. Door op deze knop te klikken, opent het hoofdstuk.

Het is ook mogelijk om direct vanuit het overzicht naar een onderdeel van het hoofdstuk te gaan. Door een onderdeel te selecteren, navigeert u direct naar dit onderdeel.

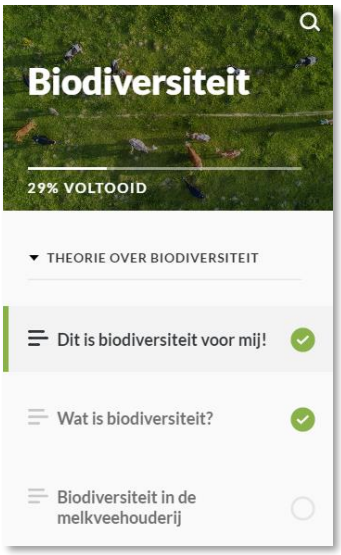
6.2.2. Navigatie tussen onderdelen

Eenmaal in een hoofdstuk kan er op twee manieren door de inhoud worden genavigeerd.

1. De inhoud is te bekijken door naar beneden te scrollen. Aan het einde van het onderdeel verschijnt een grijze balk met een knop om automatisch naar het volgende onderdeel te gaan.

2. Het is ook mogelijk om naar een volgend onderdeel te gaan door het menu aan de linkerkant van de inhoud te gebruiken. Op deze manier kan men niet alleen naar het volgende onderdeel, maar ook direct naar ieder ander onderdeel binnen de les navigeren.

Zodra een onderdeel is afgerond, verschijnt een groen vinkje achter het onderdeel.

Let op: de voortgang wordt alleen bijgehouden op het moment dat het hoofdstuk openstaat. Bij een volgend bezoek is deze voortgang niet meer te zien. Men is echter niet verplicht om onderdelen af te ronden alvorens een nieuwe onderdeel aan te klikken. De student kan dus gewoon weer verder met de lesstof.

6.2.3. Een hoofdstuk afsluiten

Zowel het startscherm als ieder hoofdstuk opent in een apart tabblad. Om terug te keren naar het startscherm, dient men terug te gaan naar het nog geopende tabblad Lespakket.